

Sp. zn. 6174/2016/VOP/KS
Č. j. KVOP-3483/2019
Datum 22. ledna 2019

Vážený pane A.,

dovoluji si Vás informovat o svých závěrech ve věci, s níž jste se na mě obrátil v září roku 2016. Namítal jste tehdy diskriminační postup Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen „ministerstvo“) při vyhlašování výzev k předkládání žádostí o dotaci v programu „Podpora bydlení“, podprogramu „Bytové domy bez bariér“. Jste členem společenství vlastníků jednotek (dále jen „SVJ“), jež plánuje ve čtyřpodlažním bytovém domě realizovat výstavbu výtahového zařízení – tzv. hydraulické vertikální plošiny (dále jen „plošina“).¹ Na tyto plošiny však, na rozdíl od výtahů, ministerstvo dotaci ve jmenovaném podprogramu neposkytuje. V konkrétním případě se jedná o plošinu LC MINI 320 výrobce LIFT COMPONENTS, s. r. o. (dále jen „výrobce“). Domníváte se, že tato praxe ministerstva může být diskriminační, a to z důvodu věku a zdravotního postižení. Vedle toho v ní spatřujete zásah do práv a oprávněných zájmů osob se zdravotním postižením.

Jako veřejná ochránkyně práv ze zákona² působím k ochraně osob před jednáním úřadů, pokud je v rozporu s právem, a tím přispívám k ochraně základních práv a svobod.³ Rovněž také vykonávám působnost ve věcech práva na rovné zacházení a ochrany před diskriminací.⁴ Zde především poskytuji metodickou pomoc obětem diskriminace.⁵ V této souvislosti jsem oprávněna v případě důvodného podezření posoudit, zda v dané věci mohlo dojít k diskriminaci ve smyslu antidiskriminačního zákona.⁶

Předloženou věc jsem na základě výše uvedených skutkových a právních zjištění hodnotila z hlediska obou těchto aspektů své zákonné působnosti.

Nejprve mi dovoluji omluvit se za časovou prodlevu, k níž došlo při vyřizování Vašeho podnětu. Případ, s nímž jste se na mě obrátil, náleží mezi ty z právního hlediska složitější, je ojedinělý a značně atypický. Především sama nemám odpovídající technické vzdělání a znalosti, tedy je pro mě obtížné posoudit jednotlivé technologické komponenty výtahových zařízení. Také je mým přednostním úkolem zabývat se podněty osob, které se samy cítí dotčeny na svých právech, ať už se jedná o diskriminaci, či protiprávní postup úřadů.⁷

1 V konkrétním případě hovořím o těch plošinách, jež mají plnit stejnou funkci jako domovní výtah.

2 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

3 Ustanovení § 1 odst. 1 a odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

4 Tamtéž, odst. 5.

5 Ustanovení § 21b písm. a) zákona o veřejném ochránci práv.

6 Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů.

7 Z Vašeho podnětu ani jeho doplnění přímo nevyplývá, že byste Vy sám byl nositelem diskriminačního důvodu ve smyslu antidiskriminačního zákona.

Po důkladném šetření jsem dospěla k závěru, že se ministerstvo tím, že v rámci podprogramu „Bytové domy bez bariér“ formou dotace nepodporuje realizaci předmětné plošiny v bytových domech, nedopouští diskriminace z důvodu věku ani z důvodu zdravotního postižení. Ministerstvo jakožto ústřední orgán státní správy zároveň touto svou praxí neporušuje článek 9 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením,⁸ jenž zavazuje státy k přijetí opatření v oblasti přístupnosti.

Skutková a právní zjištění

Obsah Vašeho podnětu a jeho doplnění

Ministerstvo uděluje každoročně v rámci podprogramu „Bytové domy bez bariér“ dotaci, mimo jiné, i za účelem vybudování výtahových zařízení, jež naplňují parametry výtahu ve smyslu nařízení vlády.⁹ Zařízení, jež v bytovém domě plánuje Vámi reprezentované SVJ realizovat, se však v některých parametrech od takto definovaného výtahu odlišuje, a není tedy výtahem ve smyslu tohoto nařízení.¹⁰ SVJ však dle Vašeho tvrzení u předmětné plošiny spatřuje jisté výhody. Především za účelem její realizace není třeba (na rozdíl od výtahu) budovat dojezdový prostor, tj. prohlubeň pod úrovní terénu a nástavbu nad úrovní střechy domu,¹¹ a jedná se o rychleji realizovatelné a levnější řešení. SVJ by také v souvislosti s provozem plošiny (na rozdíl od výtahu) dle Vašeho tvrzení nebylo povinno zajišťovat úplatnou čtyřadvacetihodinovou pohotovostní službu a čtvrtletní revizní kontroly. Ministerstvo každoročně ve výzvách k předkládání žádostí o dotaci výslovně a bezvýjimečně stanoví, že „*vertikální plošina nebude z dotace hrazena*“.¹²

Domníváte se, že v drtivé většině parametrů (včetně těch bezpečnostních) předmětná plošina výtahu ve smyslu nařízení vlády č. 122/2016 Sb. odpovídá,¹³ avšak její realizace je snadnější a pro obyvatele bytového domu vyššího věku či se zdravotním postižením efektivnější a finančně dostupnější. Konkrétně ve Vámi obývaném bytovém domě se v době, kdy jste se na mě obrátil se svým podnětem, nacházely dvě osoby s tělesným omezením. Jako jediný zásadní rozdíl ve funkčnosti plošiny a výtahu shledáváte nižší konstrukční rychlost plošiny.¹⁴

Vyloučení plošin z možnosti předložit žádost o dotaci v rámci předmětného dotačního podprogramu považujete za závažný zásah do práv osob s postižením či jiným omezením. Sám jste se v této věci na ministerstvo písemně neobrátil, ač jste s pověřenou právnickou kancelářou veřejného ochránce práv tuto alternativu diskutoval.

8 Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, přijatá Valným shromážděním OSN 13. prosince 2006 v New Yorku, vyhlášena pod č. 10/2010 Sb. m. s.

9 Nařízení vlády č. 122/2016 Sb., o posuzování shody výtahů a jejich bezpečnostních komponent, ve znění pozdějších předpisů.

10 Vyhovuje však plně požadavkům vyplývajícím z nařízení vlády č. 176/2008 Sb., o technických požadavcích na strojní zařízení, ve znění pozdějších předpisů. V jeho smyslu se jedná o strojní zařízení určené ke zvedání osob.

11 Tyto stavební úpravy by s sebou přinesly i finanční vícenáklady.

12 Viz například zde [https://www.mmr.cz/cs/Narodni-dotace/Podpora-bydleni/Program-Podpora-bydleni-pro-rok-2019/Podprogram-Bytove-domy-bez-barier-\(1\)](https://www.mmr.cz/cs/Narodni-dotace/Podpora-bydleni/Program-Podpora-bydleni-pro-rok-2019/Podprogram-Bytove-domy-bez-barier-(1)).

13 Uvádíte, že plošina je mimo jiné vybavena uzavřenou, částečně prosklenou kabinou s automatickými dveřmi. Prostor, kde se plošina pohybuje, tvoří prosklená výtahová šachta s manuálními dveřmi.

14 Výslovně uvádíte, že se de facto jedná o výtah, který se pohybuje pomaleji.

Vyjádření ministerstva

V reakci na Váš podnět a jeho doplnění jsem oslovila tehdejší ministryni pro místní rozvoj Ing. Karlu Šlechtovou, abych zjistila motivy, jež ministerstvo vedou k vyloučení vertikálních plošin z možnosti získat finanční podporu ve formě dotace ze státního rozpočtu, a mohla tak posoudit, zda mohou být odlišnosti předmětné plošiny od výtahu relevantní pro posouzení nároku na získání dotace.

Bývalá ministryně ve své odpovědi zdůraznila, že realizace dotačního programu představuje nakládání s veřejnými finančními prostředky, jež jsou výrazně omezené, přičemž stát musí jakožto řádný hospodář tyto omezené prostředky alokovat co nejefektivněji.¹⁵ Dotační program je potom zaměřen na výtahy (za současného vyloučení vertikálních plošin, jež zákonnou definici výtahu nenaplní) především z následujících důvodů, jež jsou se zásadou efektivního nakládání s veřejnými financemi úzce provázány:

- Vyhláška¹⁶ ministerstva pro místní rozvoj stanoví povinnost vybavovat výtahy novostavby bytových domů, jež mají pět a více nadzemních podlaží.
- Cílem podpory realizované prostřednictvím dotace na vybudování výtahů je zajištění hromadné přepravy co největšího množství osob s pohybovým omezením.
- Z hlediska efektivnosti řešení musí být dotace soustředěna na projekty, jež jsou maximálně komfortní (především co se týče rychlosti a prostorové pohody) a maximálně bezpečné (v rámci běžného provozu, ale i v souvislosti s případným vznikem požáru a ve vztahu k evakuační upotřebitelnosti).

Výtah, jenž musí splňovat požadavky národní, ale i nadnárodní legislativy (charakteristické přísnějšími technickými i bezpečnostními požadavky nežli v případě plošin), je potom dle závěru bývalé ministryně zárukou naplnění těchto parametrů.

Dle slov bývalé ministryně rovněž není při dodržení platné legislativy v žádném případě užití vertikálních plošin vyloučeno. Plošiny v bytovém domě na své náklady (s vědomím jejich omezení) může vybudovat kdokoli. Z hlediska efektivní alokace veřejných finančních prostředků je však třeba důsledně dbát naplnění výše uvedených parametrů.

Vyjádření výrobce

O poskytnutí podrobnějších informací o předmětné plošině jsem požádala jejího výrobce. Konkrétně jsem se soustředila na její porovnání s výtahem ve smyslu nařízení vlády č. 122/2016 Sb., a to především z hlediska bezpečnosti obou zařízení.

Jednatel výrobce předmětné plošiny uvedl, že ač výrobce při konstrukci plošiny užívá některých bezpečnostních komponent, jež jsou používány při výrobě výtahů, tedy plošina v mnoha ohledech skutečně naplňuje požadavky vyplývající z nařízení vlády č. 122/2016 Sb., nenaplní tyto požadavky bezvýjimečně. Plošina sice v určitém rozsahu výtah dokáže nahradit, ale není to jejím cílem. Jedná se o zařízení o malé konstrukční rychlosti (menší než 0,15 m/s) a omezeném zdvihu (cca do 12 metrů), jež je charakteristické malou dopravní kapacitou a sníženým uživatelským komfortem. Rovněž uvedl, že v bytových domech může nízká

15 Bývalá ministryně v tomto ohledu poukazovala na vysoký počet žádostí o dotaci a celkovou výši poptávaných úhrad přesahující objem uvolněných finančních prostředků v rámci dotačního programu.

16 Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů.

konstrukční rychlost plošiny způsobovat omezení, a to především ve špičkách. V tomto ohledu vyjádřil souhlas s tvrzením bývalé ministryně pro místní rozvoj.

Jednatel výrobce mi rovněž zaslal vyplněnou tabulku, která porovnává požadavky na ochranu zdraví a bezpečnosti stanovené přílohou č. 1 nařízení č. 122/2016 Sb. s těmi, které skutečně naplňuje předmětná plošina. Z obsahu této tabulky vyplývá, že řadu bezpečnostních požadavků, jež právní předpisy připisují výtahům, předmětná plošina skutečně naplňuje. Není však z hlediska bezpečnosti zcela srovnatelná a bezpečnostní standard, s nímž je plošina konstruována, je skutečně nižší. Především (hovoříme-li o standardním vybavení plošiny) plošina důsledně nenaplňuje bod 3.1¹⁷ a bod 4. 10¹⁸ přílohy č. 1 nařízení. Naplnění některých dalších požadavků lze potom v případě této plošiny garantovat toliko ve smyslu normy ČSN EN 81-41,¹⁹ nikoli již však ve smyslu přísnější normy ČSN EN 81-20/50, jež se vztahuje na výtahy.²⁰

Vyjádření expertky na bezbariérové řešení staveb

Pro zjištění dodatečných informací (především za účelem detailnějšího posouzení věci prizmatem osob se zdravotním postižením) jsem právníka Kanceláře veřejného ochránce práv pověřila k jednání s paní B., expertkou na bezbariérové řešení staveb. Z tohoto jednání vyplynulo několik klíčových skutečností týkajících se dané věci:

- Předmětná plošina je zařízení konstruované na vysoké úrovni. Některé hydraulické vertikální plošiny však mohou standard této plošiny citelně podkročovat. Hydraulické vertikální plošiny jsou kvalitativně velmi nesourodou skupinou strojních zařízení. Upustilo-li by ministerstvo od uplatňovaného pravidla, že „*vertikální plošina nebude z dotace hrazena*“, bez dalšího, hrozí nárůst množství pro osoby se zdravotním postižením méně vyhovujících zařízení a jejich financování ze státního rozpočtu.²¹
- Z bodu 3.0. přílohy č. 1 k vyhlášce Ministerstva pro místní rozvoj č. 398/2009 Sb.,²² jež se týká technických požadavků k bezbariérovému užívání staveb, vyplývá, že se za účelem přístupnosti stavby přednostně vybavují výtahy.
- V případě plošin nejsou vykonávány průběžné kontroly týkající se bezpečnosti zařízení v takovém rozsahu a intenzitě jako v případě výtahů.
- Protože technologický vývoj v případě výtahů a vertikálních plošin od doby nabytí účinnosti příslušných právních předpisů značně pokročil (došlo k rozvoji klíčových

17 Stanoví, že dveře klece výtahu se nesmí otevřít, pokud je klec ještě v pohybu a mimo určené otevírací pásmo, a že dveře mají zůstat zavřené a zajištěné, jestliže klec zastaví mezi dvěma podlažími, je-li riziko pádu mezi klec a šachtu, případně je-li klec bez šachty.

18 Stanoví předpoklady týkající se konstrukce pro použití při požáru.

19 Stanovující bezpečnostní předpisy pro montáž zdvihacích plošin pro dopravu osob s omezenou schopností pohybu. Tuto technickou normu zpracovává nařízení vlády č. 176/2008 Sb., o technických požadavcích na strojní zařízení, ve znění pozdějších předpisů.

20 Stanovující bezpečnostní předpisy pro montáž výtahů pro dopravu osob a nákladů.

21 Za předpokladu, že dotovaná zařízení nebudou přísně vydefinována na základě konkrétních kritérií týkajících se komfortu a bezpečnosti přepravy, což se však jeví jako vysoce problematické. V současné době garantuje naplnění těchto kritérií to, že jsou podporována pouze taková zařízení, jež naplňují jednotlivá ustanovení nařízení vlády č. 122/2016 Sb. (týkající se výtahů) a související technické normy.

22 Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů.

technických parametrů těchto zařízení), lze však uvažovat o zvážení podpory i jiných zařízení, naplňují-li cíle, jež sleduje předmětný dotační podprogram.

Unie výtahového průmyslu

K získání dalších podrobností týkajících se bezpečnostních i dalších parametrů vertikálních plošin a výtahů jsem původně plánovala oslovit i Unii výtahového průmyslu České republiky (dále jen „UVP ČR“), o čemž Vás rovněž pověřený právník Kanceláře veřejného ochránce práv e-mailem informoval. Usoudila jsem však, že obsah dotčených právních předpisů, materiály dostupné na stránkách výrobce předmětné plošiny, jeho vyjádření a stanovisko expertky na bezbariérové řešení staveb mi jako podklad pro právní závěr v předkládané věci postačí. Mimoto předmětnou problematiku se zástupci UVP ČR konzultovala ministryně pro místní rozvoj a jejich stanovisko následně reflektovala v písemném vyjádření, jež mi zaslala.

Materiály týkající se dotačního podprogramu „Bytové domy bez bariér“ dostupné na internetových stránkách ministerstva

Ministerstvo dotační podprogram koncipuje jako jeden z prostředků naplňování cílů, jež vyplývají z koncepčních dokumentů v oblasti bydlení a přístupnosti. Účelem je především odstraňování bariér, a tím i zkvalitnění bytového fondu. Mezi kritéria pro výběr žádostí podaných v souladu s podmínkami dotačního podprogramu náleží i komplexnost řešení odstranění bariér v přístupu k bytům v domě (ve zkratce, jaké procento bytů realizací zařízení získá bezbariérový přístup), potřebnost realizace projektu (odvíjí se od toho, zda se v domě nacházejí osoby s omezenou schopností pohybu či orientace a jaký je mezi uživateli bytů podíl seniorů) a efektivita projektu (jaký je počet bytů, jimž se odstraní bariéry v přístupu). Dotace se poskytuje ve výši maximálně 50 % uznatelných výdajů na realizaci projektu – ty zahrnují pořízení výtahu i demoliční a stavební práce související s realizací.

Hodnocení z hlediska působnosti veřejného ochránce práv

Otázka diskriminace

Antidiskriminační zákon diskriminací obecně rozumí takové jednání či praxi, kdy se s určitou osobou či skupinou osob zachází méně příznivě nežli s jinou osobou či skupinou osob, a to z určitého diskriminačního důvodu. Tyto důvody antidiskriminační zákon konečným způsobem vypočítává, přičemž mezi ně řadí i věk a zdravotní postižení.²³ Diskriminace je rovněž v zákonném pojetí vztahový jev. Můžeme o ní hovořit tehdy, zachází-li se s osobou, která je nositelem diskriminačního znaku (je osobou se zdravotním postižením, má vyšší věk), méně příznivě nežli s jinou osobou ve srovnatelné situaci, jež nositelem tohoto znaku není (zdravotní postižení nemá, má nižší věk).

Antidiskriminační zákon také zakazuje diskriminaci pouze v oblastech života, jež výslovně uvádí.²⁴ Jednou z nich je i oblast přiznání a poskytování sociálních výhod.²⁵ Sociální výhodou může být obecně jakákoli sleva, osvobození od poplatků nebo peněžité či nepeněžité plnění, jež je poskytováno určité skupině fyzických osob s obvykle nižšími příjmy nebo vyššími životními

23 Srov. ustanovení § 2 odst. 3 antidiskriminačního zákona.

24 Ustanovení § 1 odst. 1 antidiskriminačního zákona.

25 Tamtéž, písm. g).

náklady než ostatní.²⁶ Jsou tedy směřovány sociálně znevýhodněným skupinám osob (například i seniorům či osobám se zdravotním postižením) a jejich cílem je zlepšení postavení těchto osob a zmírnění důsledků jejich sociální situace tak, aby mohly vést v co nejvyšší míře plnohodnotný život.²⁷

Ministerstvo v rámci dotačního podprogramu „Bytové domy bez bariér“ podporuje formou dotace realizaci výtahů, nikoli hydraulických vertikálních plošin (včetně předmětné plošiny). Ty naopak každoročně ve výzvách k předkládání žádostí o dotaci explicitně vylučuje. Domníváte se, že tím dochází k diskriminaci osob se zdravotním postižením a osob vyššího věku, jež obývají bytové domy, kde může být efektivnějším řešením realizace plošiny (například se jedná o domy o méně podlažích, domy, kde se na realizaci projektu podílí toliko malé množství vlastníků, domy nedostatečně stavebně upravené pro konstrukci výtahu apod.). Realizace plošiny je ze své podstaty rovněž pro jednotlivé vlastníky méně finančně zatěžující.

Poskytování dotace, jejímž cílem je zajistit snadnější přístupnost bytů osobám s pohybovými obtížemi (spojenými jak se zdravotním postižením, tak i s vyšším věkem), naplňuje definici sociální výhody ve smyslu antidiskriminačního zákona. Jsem však přesvědčena, že předmětná situace nenaplňuje jiný z výše představených znaků diskriminace. Dotační podprogram je zaměřen na odstranění bariér v přístupnosti. Tyto bariéry vznikají tak, že stavební řešení domu představuje omezení pro určité skupiny osob – především ty se zdravotním (pohybovým) postižením či pro osoby vyššího věku. Jinými slovy, právě těmto osobám dotované projekty mohou pomoci překonat bariéry v jejich každodenním životě. Tím, že určitá skupina těchto osob (například ty z nich, jež obývají domy méně vhodné k vybudování klasického výtahu) má ztížený přístup k dotaci, však nedochází k jejímu dalšímu znevýhodnění oproti těm, kteří v souvislosti se zdravotním postižením či věkem vůbec omezení nejsou.²⁸ Proto se domnívám, že se v **daném případě o diskriminaci ve smyslu antidiskriminačního zákona nejedná**. To, zda jsou osoby vymezené diskriminačním znakem znevýhodněny oproti jiným osobám, jež jsou tímto znakem vymezeny (například zda jsou znevýhodněni senioři v konkrétním předkládaném případě oproti seniorům žijícím ve vyšších domech vhodnějších pro realizaci dotovaného výtahu), již není otázkou týkající se diskriminace, poněvadž se jedná o situaci, která neodpovídá jejímu zákonnému pojetí. K rozdílnému zacházení totiž v takovém případě nedochází na základě některého z důvodů vymezených antidiskriminačním zákonem, ale na základě jiných kritérií (například na základě ochoty investovat finanční prostředky do efektivnějších řešení).

Otázka porušení článku 9 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením

Vybudování výtahového zařízení často pro osoby se zdravotním (především pohybovým) postižením představuje životní nutnost. Umožňuje, aby se jim jejich vlastní obydli stala přístupnými. Realizace plošin může být zejména v menších bytových domech vhodným způsobem, jak rychleji a s menšími náklady osobám s pohybovým postižením byty zpřístupnit. Nedůvodné vyloučení plošin, jež svým účelem a bezpečnostními parametry plně odpovídají běžným výtahům, z předmětného dotačního podprogramu, by tak mohlo představovat

26 Srov. ustanovení § 5 odst. 5 antidiskriminačního zákona.

27 KVASNICOVÁ, Jana, ŠAMÁNEK, Jiří a kolektiv. *Antidiskriminační zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-879-6. s. 210.

28 Tyto osoby totiž nejsou zatíženy obtížně překonatelnými bariérami v přístupu k jejich bytům a dotační podprogram „Bytové domy bez bariér“ na ně a priori necílí.

porušení závazku vyplývajícího z článku 9 odst. 1 písm. a) Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením. Česká republika a její orgány (včetně ústředních správních úřadů) jsou na základě tohoto článku zavázány přijímat opatření týkající se přístupnosti (včetně přístupnosti obytných prostor) s cílem zajištění přístupu osob se zdravotním postižením na rovnoprávném základě s ostatními k hmotným životním podmínkám.²⁹

V rámci šetření jsem z informací obsažených ve Vašem podnětu, z vyjádření ministerstva a několika odborných soukromých osob (včetně výrobce předmětné plošiny) dospěla k výše uvedeným skutkovým a právním zjištěním. Na jejich základě mohu formulovat především následujících osm zcela klíčových závěrů:

- (1) Výtah obecně nelze jakožto zařízení určené ke zvedání osob ztotožňovat s vertikální hydraulickou plošinou – pro obě zařízení platí jiná právní úprava a konstrukční a technické požadavky na jejich realizaci jsou odlišné.
- (2) V případě plošin právní úprava negarantuje naplnění přísnějších technických a bezpečnostních požadavků, jež jsou u výtahů výslovně vyžadovány.
- (3) Z hlediska celkové efektivnosti užití, komfortu a především bezpečnosti není cílem předmětné plošiny nahradit výtah. Všechny vlastnosti výtahu v těchto ohledech plošina tedy nedosahuje. Především je konstruována s nižším bezpečnostním standardem.³⁰
- (4) Předmětná plošina je i přesto zařízení konstruované na velmi vysoké úrovni. Některé z plošin však v praxi její standard citelně podkročují. Tlak na podporu realizace takových zařízení by se mohl přičít samotnému cíli dotačního programu a původnímu dobrému záměru ministerstva. Nelze však popřít, že veškerá zařízení se vlivem technického pokroku vyvíjejí ke stále vyšším standardům.
- (5) Stát při rozdělování veřejných finančních prostředků musí postupovat co nejefektivněji. Za tímto účelem může rozhodnout o podpoře realizace toliko takových druhů zařízení, jež lze ve všech sledovaných aspektech považovat za plnohodnotná. Stavby se také dle podzákonného předpisu mají přednostně vybavovat výtahy ve smyslu citovaného nařízení vlády.
- (6) Dotační podprogram „Bytové domy bez bariér“ je i v rámci těchto přirozených limitů nástrojem koncepční politiky odstraňování bariér v přístupu osob se zdravotním (především pohybovým) postižením k bytům v bytových domech.
- (7) Dotace na realizaci výtahu s největší pravděpodobností pokrývá (v předepsaném rozsahu) i práce související s vybudováním dojezdového prostoru, poněvadž je lze zahrnout pod související demoliční a stavební práce.
- (8) Plošina může být s využitím vlastních finančních prostředků realizována v jakémkoli vhodném bytovém domě. Zákon její použití nezakazuje.³¹

Je patrné, že hydraulické vertikální plošiny, včetně předmětné plošiny, svými parametry běžným výtahům (především z bezpečnostního hlediska) zcela neodpovídají, přičemž se ani nejedná o cíl jejich konstrukce. Především s přihlédnutím k oprávněné potřebě efektivně nakládat s veřejnými finančními prostředky tak jejich vyloučení z podpory v rámci dotačního

29 Článek 9 odst. 1 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

30 Pravděpodobně i včetně průběžné kontroly bezpečnosti, jejíž nižší standard (především nižší četnost kontrol) hodnotíte ve svém podnětu jako výhodu vertikální plošiny oproti výtahu.

31 Jednotliví vlastníci, případně SVJ mohou rozhodnout, jaká konkrétní zdvihací zařízení budou v praxi využívat. Jejich volbu (jsou-li dodrženy zákonné předpoklady) ministerstvo nikterak neomezuje. V souladu s výše uvedeným ministerstvo pouze nastavilo určité podmínky k tomu, jaká řešení podpoří formou dotace.

podprogramu „Bytové domy bez bariér“ **nepředstavuje porušení závazku vyplývajícího z článku 9 odst. 1 písm. a) Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.** Naopak i přes to, že ministerstvo nakládá s omezenými finančními zdroji, může tento dotační podprogram působit jako jeden z efektivních nástrojů k rozvoji přístupnosti obytných prostor pro osoby se zdravotním (především tělesným) postižením.

Co se týče finanční nákladnosti výstavby výtahu ve Vámi obývaném bytovém domě, dovoluji mi opětovně zdůraznit, že dotace na výtah s nejvyšší pravděpodobností pokrývá i stavební práce související s vybudováním dojezdového prostoru. Právě finanční nákladnost těchto stavebních prací je největším z negativ, která spatřujete v realizaci běžného výtahu.

V rámci šetření jsem zjistila, že některé z plošin jsou dnes již výtahům velice podobné, co se týče své konstrukce, poskytovaného komfortu i naplnění bezpečnostních kritérií. Vlivem technologického pokroku se plošiny vyvíjejí ke stále vyšším standardům, přičemž tento vývoj bude jistě i nadále pokračovat v následujících letech. **Považuji proto za vhodné, aby ministerstvo ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu a UVP ČR nová zařízení posoudilo a s přihlédnutím k objemu uvolněných finančních prostředků zvážilo možnost jejich podpory z dotačního podprogramu „Bytové domy bez bariér“.** To samozřejmě za současného vymezení přesných předpokladů či minimálních standardů, jež podporovaná zařízení musejí v každém případě naplňovat.

Závěrem

Vážený pane A., v tuto chvíli Vám nemohu podat příznivější zprávu a pomoci Vám jinak, nežli tímto vysvětlením. Vaši věc nyní uzavírám tím, že budu ministerstvo informovat o svých výše uvedených zjištěních. Věřím, že mé závěry přijmete s porozuměním.

Pokud byste se chtěl k mým závěrům vyjádřit, učiňte tak, prosím, ve lhůtě **30 dnů od doručení této písemnosti.**

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)